

1. 2. 2022

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Pomluvy na internetu: žalování náhrady a EU

Tento článek má za cíl přiblížit rozsudek Soudního dvora Evropské unie z prosince 2021, který se věnoval otázce soudní příslušnosti u náhrady újmy způsobené šířením hanlivých výroků na internetu.

Dne 21. prosince 2021 vydal SDEU rozsudek ve věci C-251/20 *Gtflix Tv v. DR*.

Společnost Gtflix Tv, se sídlem v České republice, se věnuje tvorbě audiovizuálního obsahu pro dospělé. DR, jehož bydlištěm je Maďarsko, je režisérem, producentem a distributorem filmů stejného žánru. Gtflix Tv tvrdí, že DR o ní šířil hanlivé výroky na internetu (na fórech a různých stránkách).

V návaznosti na to Gtflix Tv vyzvala DR, aby odvolal své výroky, a podala u Soudu prvního stupně v Lyonu (Francie) návrh na nařízení předběžného opatření spočívající v:

1. povinnosti zdržet se veškerého jednání spočívajícího v jejím hanobení a v hanobení internetové stránky téže společnosti a zveřejnit na každém z dotyčných internetových fór soudní oznámení ve francouzském a anglickém jazyce,
2. oprávnění společnosti, aby byla sama oprávněna zveřejnit na těchto fórech vyjádření, a
3. zaplacení symbolické částky ve výši jedno euro jakožto předběžná náhrada její majetkové újmy a stejné částky jako náhrady její nemajetkové újmy).

DR proti tomu vznesl námitku nepřislušnosti francouzského soudu, té bylo vyhověno usnesením ze dne 10. dubna 2017. Proti tomuto usnesení podala společnost Gtflix Tv odvolání k Odvolacímu soudu v Lyonu, přičemž částku požadovanou jako náhradu za majetkovou a nemajetkovou újmu stanovila na €10.000. Odvolací soud ovšem potvrzujícím rozsudkem ze dne 24. července 2018 také vyhověl námitce nepřislušnosti.

Gtflix Tv tedy podala stížnost ke Kasačnímu soudu, kterou se domáhala zrušení rozsudku odvolacího soudu z důvodu porušení pravidla o zvláštní příslušnosti stanovené v čl. 7 bodě 2 nařízení č. 1215/2012 - Brusel I bis (*ve věcech týkajících se deliktů nebo kvazideliktů odpovědnosti může být osoba, která má bydliště v některém členském státě, žalována v jiném členském státě u soudu místa, kde došlo nebo může dojít ke škodné události*). Kasační soud rozhodl, že k založení příslušnosti soudu, jemuž byla věc předložena, nepostačuje, aby výroky považované za hanlivé, které byly uveřejněny na internetu, byly přístupné v obvodu uvedeného soudu, ale že je rovněž třeba, aby mohly v tomto obvodu způsobit újmu. Kasační soud měl zejména za to, že centrum zájmů žalobkyně se nachází v České republice, a DR má bydliště v Maďarsku. Rozhodl tedy, že francouzské soudy nejsou příslušné k rozhodnutí o žádosti o odstranění údajně hanlivých výroků a opravu uveřejněných údajů. Zároveň se nicméně rozhodl **položít SDEU následující předběžnou otázku:**

„Musí být čl. 7 bod 2 [Brusel I bis] vykládán v tom smyslu, že osoba, která má za to, že její práva byla porušena šířením hanlivých výroků na internetu, a která jedná za účelem jak opravy údajů a odstranění obsahu, tak náhrady nemajetkové a majetkové újmy, jež z toho vyplývá, může u soudů každého členského státu, na jehož území je nebo byl přístupný obsah uveřejněný na internetu, požadovat náhradu újmy způsobené na území tohoto členského státu v souladu s rozsudkem ze dne 25. října 2011, eDate Advertising a další (C-509/09 a C-161/10, EU:C:2011:685, body 51 a 52), nebo zda musí na základě rozsudku ze dne 17. října 2017, Bolagsupplysningen a Ilsjan

(C-194/16, EU:C:2017:766, bod 48), podat tento návrh na náhradu újmy u soudu příslušného k nařízení opravy údajů a odstranění hanlivých výroků?“

Dle SDEU je pro určení příslušnosti soudů třeba vymezit předmět, jehož se má řízení týkat. Zásadním faktorem totiž je skutečnost, zda se poškozený domáhá náhrady celé způsobené újmy, nebo pouze její části.

V případě domáhání se celé způsobené újmy je totiž příslušný soud místa, kde je škůdce (v tomto případě vydavatel internetového obsahu) usazen, nebo soud členského státu, v němž se nachází centrum zájmů poškozeného.^[1] Pouze u takovýchto soudů je pak poškozený oprávněn domáhat se i opravy údajů a odstranění komentářů.^[2]

Naopak, v případě náhrady pouze částečné újmy může poškozený podat žalobu u soudů každého členského státu, kde došlo nebo může dojít ke škodné události. SDEU jako výhodu takového řešení vidí obvykle nejlepší předpoklady pro rozhodnutí, a to zejména z důvodu blízkosti sporu a snadnosti provádění důkazů.^[3]

Francouzský kasační soud poukazoval zejména na „nezbytný vztah závislosti“ mezi žádostí o opravu údajů a odstranění uveřejněného obsahu a žádostí o celkovou nebo částečnou náhradu újmy, a tedy dovodil, že by bylo odůvodnitelné přiznat výlučnou příslušnost soudů, které mají pravomoc rozhodnout o obou těchto žádostech.^[4] S tímto názorem SDEU nesouhlasil, když uvedl, že existují rozdíly stran předmětu, důvodu a dělitelnosti těchto žádostí, a není tedy právně nezbytné, aby byly společně projednávány jediným soudem.^[5]

SDEU tedy uzavřel tak, že článek 7 bod 2 Brusel I bis musí být vykládán v tom smyslu, že osoba, která má za to, že její práva byla porušena šířením hanlivých výroků na internetu, a která současně jedná za účelem jak opravy údajů a odstranění uveřejněného obsahu, který se jí týká, tak náhrady újmy plynoucí z tohoto uveřejnění, se může u soudů každého členského státu, na jehož území tyto výroky jsou nebo byly přístupné, domáhat náhrady újmy, která jí byla údajně způsobena v členském státě soudu, jemuž byla věc předložena, ačkoli tyto soudy nejsou příslušné k rozhodnutí o návrhu na opravu a odstranění.^[6]

Bez povšimnutí by nemělo zůstat ani to, že SDEU danou věc vyložil extenzivněji než generální advokát Hogan, který u částečné náhrady újmy došel k názoru, že „*k založení příslušnosti těchto soudů je však nutné, aby žalobce prokázal, že má významný počet zákazníků v obvodu příslušnosti těchto soudů, kteří mohou mít přístup k dotčené publikaci a mohou jí rozumět.*“^[7] V případě, kdy by SDEU v názoru následoval právě generálního advokáta, by došlo k vytvoření prostoru pro interpretaci spojení „významný počet zákazníků“, což by opět vedlo k nejasnostem, a SDEU by se v případě absence konkrétního vymezení tohoto pojmu v rozsudku musel danou věcí v budoucnu nejspíše opět zabývat.

Vyřešení této otázky je tak bezesporu důležité pro ochranu práv poškozených, kdy mohou v určitých případech zvolit cestu právě částečné satisfakce s vidinou, že v konkrétním členském státě se jim podaří vzhledem k efektivnějšímu procesu náhradu získat v kratším časovém úseku.

JUDr. Klára Doležalová

Moreno Vlk & Asociados

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘE / ABOGADOS / ATTORNEYS AT LAW
PRAHA - MADRID - BRATISLAVA

MORENO VLK & ASOCIADOS
advokátní kancelář

Sokolovská 32/22
186 00 Praha 8

Tel.: +420 224 818 736

Fax: +420 224 818 736

e-mail: paha@moreno-vlk.eu

[\[1\]](#) bod 30 rozsudku

[\[2\]](#) bod 32 rozsudku

[\[3\]](#) bod 26 rozsudku

[\[4\]](#) bod 34 rozsudku

[\[5\]](#) bod 36 rozsudku

[\[6\]](#) právní věta rozsudku

[\[7\]](#) bod 105 stanoviska generálního advokáta Gerarda Hogana ECLI:EU:C:2021:745

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový zákon o veřejných dražbách, aukce a obálkové metody](#)
- [Pohled přes hranice - natáčení pornografických klipů jako důvod výpovědi z nájmu bytu](#)
- [Nařízení EU o umělé inteligenci a jeho dopady na využití jazykových modelů v advokátní praxi](#)
- [Revize zájezdové směrnice: co přináší, co hrozilo a co to znamená pro praxi](#)
- [Kupní smlouva o převodu nemovitosti bez uvedení výše kupní ceny](#)
- [Druhá „tlačítková novela“: povinné tlačítko pro odstoupení od smlouvy](#)

- [Souhlas s veřejným užíváním pozemku jako překážka nároku na bezdůvodné obohacení - nález Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 2541/25](#)
- [Kupní smlouva bez přesného určení kupní ceny](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 36.: Doložka o mlčenlivosti](#)
- [Detekce podezřelého obchodu v kontextu hazardních her](#)
- [AI omnibus](#)